

4 محور توسعه چابهار در سال 1401 چه بود؟

اهداف بزرگی چون رشد و رونق تولید و بهبود شاخص‌های کلیدی اقتصاد چون اشتغال و توسعه بر بستر زیرساخت‌های مهیا و کارآمد، محقق می‌شود و به همین رو بدیهی است که توسعه زیرساخت‌ها باید یکی از ستون‌های اصلی توسعه چابهار باشد؛ در صورت امکان فارغ از مباحث کلی و انتزاعی، به صورت مصداقی و عینی بفرمایید چه اقداماتی برای توسعه زیرساخت‌های چابهار در سال 1401 صورت گرفته است؟

چابهار در چنان نقطه استراتژیک و خاصی از ایران پهناور قرار گرفته که هر گونه حرکت و تحول مثبتی در این بندر اقیانوسی، به سرعت تاثیر خود را بر مناطق و شهرهای همجوار عیان کرده و در میان مدت تاثیری شگرفی بر اقتصاد ایران و حتی رویکردهای اقتصاد جهانی می‌گذارد. در نتیجه هر قدمی برای توسعه و تکمیل زیرساخت‌های چابهار در ابعاد کلان و ملی اهمیتی مضاعف دارد.

در این راستا، از مهمترین اقدامات امیدبخش که سال گذشته در سطح ملی پیگیری جدی گردید، تشوق و ترغیب سرمایه‌گذاران و تسهیل مسیر سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختی بود. چنانکه تنظیم تفاهم‌نامه، تامین زمین و اعطای مجوزهای لازم جهت شروع فازهای اولیه از پروژه عظیم تامین و انتقال آب نمک‌زدایی شده به سه استان شرقی کشور با اولویت رفع نیاز آبی چابهار به ظرفیت نهایی دومیلیون و چهارصد هزار متر مکعب در روز و ارزش بیش از 2.5 میلیارد دلار در دستور کار قرار گرفت؛ پروژه‌ای که چهره اقتصادی و اجتماعی شرق کشور را بهبودی قابل توجه می‌بخشد. همچنین پروژه تامین و انتقال آب نمک‌زدایی شده مربوط به پارک پتروشیمی نگین مکران به میزان 110 هزار متر مکعب هم طی سال گذشته آغاز شد.

دیگر اقدام برجسته با محوریت توسعه زیرساخت‌ها نیز در حوزه تامین شبکه آب‌رسانی بود. چنانکه پروژه احداث شبکه انتقال و توزیع آب روستای بزرگ تیس به عنوان بزرگترین روستای محدوده منطقه به مبلغ اولیه 900 میلیارد ریال به اتمام رسید.

از دیگر اقدامات برجسته صورت گرفته می‌توان به پرداخت بیش از 60 درصد مطالبات پیمانکاران و احیای مجدد پروژه‌های عمرانی منطقه، توسعه زیرساخت‌های لجستیکی و حمل‌ونقل با بهره‌برداری از 4 هزار مترمربع انبار سرپوشیده، توسعه زیرساخت‌های برق در محدوده منطقه آزاد با اولویت در پهنه صنعت و تولید و اتمام مطالعات طرح جامع منطقه آزاد و تصویب اولیه آن اشاره کرد.

و در پایان باید به اجرایی شدن ساختار حفاظت از اراضی منطقه آزاد به منظور جلوگیری از تصرفات اراضی و صیانت و حفاظت از اراضی ملی و همچنین سنددار کردن زمین‌ها به منظور احترام به مالکیت‌ها و امنیت سرمایه‌گذار اشاره کرد. چنانکه فرآیندهای لازم جهت تهیه نقشه کاداستر اراضی محدوده الحاقی منطقه آزاد به وسعت تقریبی 68 هزار هکتار و انتقال اسناد مالکیت به نام سازمان منطقه آزاد به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران طی سال گذشته به پایان رسید.

در کنار توسعه زیرساخت‌ها، همواره یکی از مهمترین دغدغه‌های چابهار برای تبدیل شدن به نگین مکران، تسهیل فرآیندهایی است که مسیر جذب سرمایه و سرمایه‌گذار به چابهار را به عنوان سرزمین فرصت‌ها، هموار می‌کند؛ در این رابطه چه اقداماتی صورت گرفته؟

به نکته بسیار حائز اهمیت و قابل توجهی اشاره کردید؛ چابهار سرزمینی بکر و توانمند برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی است و هر اندازه روندهای کسب و کار در این منطقه تسهیل شود، می‌توانیم شاهد جذب بیشتر سرمایه‌ها در چابهار باشیم. به همین رو در گام نخست سه اقدام «افزایش مبلغ تفاهم نامه‌ها و قراردادهای سرمایه‌گذاری با انعقاد قراردادهای پروژه‌های بزرگ و محرک»، «جذب

سرمایه‌گذار و انعقاد قرارداد در حوزه تولید انرژی‌های پاک» و «راه‌اندازی خط منظم کشتیرانی اقیانوس‌پیما از چین به مقصد چابهار» عملیاتی شد.

در گام بعدی «پیگیری و تلاش جهت رفع موانع تولید و راه‌اندازی مجدد واحدهای تولیدی متوقف شده»، «جذب بیش از صد درصدی بودجه مصوب در بخش درآمدها و منابع» و «تعریف خط سبز در گمرک چابهار برای فعالان اقتصادی با توجه به حسن سابقه و میزان فعالیت» شکل اجرایی یافت. و در نهایت برنامه‌ریزی برای تامین زمین مورد نیاز جهت احداث واحدهای آپارتمانی با استانداردهای روز برای طبقه متوسط جامعه، برنامه‌ریزی و اقدام جهت تدوین بسته‌های حمایتی از واحدهای تولیدی و برنامه‌ریزی جهت تسهیل و تسریع در امور مرتبط با سرمایه‌گذاران و کاهش فرایندها و دستورالعمل‌ها در دستور کار 1401 قرار گرفت. سلسله اقداماتی امیدبخش که روند جذب سرمایه به چابهار را تسهیل کرد.

ماحصل اقدامات صورت گرفته این بوده که مجموع سرمایه‌گذاری‌های در حال انجام از 4.9 میلیارد دلار در پایان سال 1400 به 8 میلیارد دلار در پایان سال 1401 رسیده است و برای سال 1402 هدف گذاری شد که این رقم به 14 میلیارد دلار برسد.

اگر این موارد و برنامه‌ها در سال 1401 منجر به جذب سرمایه هم شده است، یک یا دو مورد را مصداقی بفرمایید که این سرمایه‌ها جذب شده به چه میزان و در چه حوزه‌هایی بوده است؟

از مجموع 8 میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در دست انجام، جذب سرمایه 2 میلیارد دلاری در حوزه انرژی‌های پاک بوده است. ساخت کارخانه تولید سلول‌های خورشیدی در منطقه آزاد آغاز شده، این کارخانه ظرفیت تولید سلول‌های خورشیدی را از مراحل ابتدایی تا انتها را دارد و می‌تواند برای تولید سالانه 5 هزار مگاوات برق از انرژی خورشید، سلول تولید کند. این مجموعه، اشتغالزایی پنج هزار نفری در زمان ساخت را به همراه داشته و پس از بهره‌برداری برای سه هزار نفر اشتغالزایی مستقیم دارد. فاز نخست کارخانه تولید سلول‌های خورشیدی در سال 1404 و فاز نهایی آن در سال 1407 به بهره‌برداری می‌رسد.

مورد برجسته دیگر فراهم شدن مقدمات جذب سرمایه 800 میلیون دلاری در عرصه صنایع سنگین و فولاد است. چنانکه در ماه‌های پایانی سال، مقدمات این سرمایه‌گذاری مستقیم از سوی یک شرکت کنسرسیومی با 80 درصد سرمایه‌گذاری خارجی و 20 درصد سرمایه‌گذاری داخلی در صنعت فولاد فراهم شد و پیش‌بینی می‌شود این پروژه در نیمه نخست سال جدید وارد فاز اجرایی شود. پروژه‌ای که پس از بهره‌برداری ظرفیت تولید فولاد کشور را 3.5 میلیون تن افزایش داده و برای شش هزار نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم اشتغالزایی خواهد داشت.

در اسناد بالادستی، همواره از صنعت گردشگری به عنوان یکی از محورهای راهبردی و اصلی توسعه منطقه مکران و چابهار یاد شده است؛ در این زمینه چه گام‌هایی برداشته شده؟ و یا به معنای دقیق‌تر چه گام‌هایی در سال 1401 برداشته شده که می‌تواند منشاء امیدبخشی برای صنعت گردشگری در سال پیش‌رو باشد؟

از میان مجموع اقدامات اجرایی در حوزه‌های زیرساختی صنعت گردشگری و فرهنگ‌سازی در این زمینه چون تسهیل و حمایت از کسب‌وکارها، به صورت مشخص می‌توان از سه اقدام به عنوان برجسته‌ترین و امیدبخش‌ترین فعالیت‌های منطقه آزاد چابهار در سال 1401 نام برد که اثرات آن در سال‌های پیش‌رو هم ادامه خواهد داشت. این سه مورد به ترتیب شامل «سلسله اقدامات در راستای کاهش هزینه‌های سفر از طریق تقویت مالی و زیرساختی همچون لایتینگ فرودگاه کنارک - چابهار»، «افزایش حضور 48 درصدی تعداد ایرلاین‌ها به چابهار در نتیجه افزایش پروازهای روزانه و هفتگی» و «سرمایه‌گذاری شرکت‌های موثر در حوزه تامین

زیرساخت‌های گردشگری نظیر گروه ماهان در چابهار» است.

و پرسش آخر را هم اختصاص دهیم به تعهد به مسئولیت‌های اجتماعی؛ سازمان منطقه آزاد چابهار طی سال‌های گذشته همواره در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی حضوری فعال و اثرگذار داشته است. ادامه این روند در سال گذشته منجر به چه اقداماتی شده و به صورت ملموس و عینی چه مواردی به داشته‌های مردم چابهار افزوده شد؟

بهره‌برداری از 26 کلاس درس و شروع عملیات ساخت چندین مدرسه و تداوم تامین اعتبار به مجتمع شبانه روزی پیرسهراب را می‌توان امیدبخش‌ترین اقدام سال گذشته سازمان در راستای مسئولیت‌های اجتماعی به شمار آورد. اقدام امیدبخش دوم را می‌توان مشارکت در آزادی زندانیان و راه‌اندازی کارگاه‌های مهارت‌آموزی در ندامتگاه چابهار قلمداد کرد و دیگر اقدام برجسته حوزه مسئولیت‌های اجتماعی در سال گذشته تجهیز و مشارکت در مرز ریمدان جهت میزبانی از زائرین پاکستانی اربعین حسینی بود. در پایان از اقداماتی چون تقویت شبکه حمل‌ونقل درون شهری با خرید سه دستگاه اتوبوس شهری و اختصاص 3 هکتار زمین برای کمپ معتادان متجاهر هم نباید به سادگی گذر کرد که بازتاب و نتایج آن عیان بوده و ادامه‌دار هم خواهد بود.

